

Maja Hellöre och Ingvar Edwall.

Turkos dalahäst.

Minnesstund på Dövtorget.

DT besöker Dalarnas Dövas Förening

Artikelserien Landet runt fortsätter. Den här gången hälsar vi på en dövförening som är starkt förknippad med dövrörelsens framväxt i Sverige: Dalarnas Dövas Förening.

När DT kommer på besök har DDF en minnesstund för Birgitta Töyrä (1950-2017). Hon hade varit medlem i 43 år och länge arbetat i Västanviks folkhögskolas kök. Många minns henne som en flitig föreningsbesökare. Tre av de som deltar i minnesstunden är Göran Persson, Willy Wänerskår och Anna Greta Ris.

Vad betyder dövföreningen för er?

– Det är viktigt att den här föreningslokalen finns. Här kan man bland annat få veta nyheter som berör döva eller själva berätta för andra vad man hört. Inget skvaller dock utan bara fakta, säger Göran Persson leende.

– Det är en plats där jag träffar vänner och umgås. Jag vill inte vara hemma hela tiden. Jag brukar vara med på hantverksträffar. Det är så roligt även om vi ibland bara är 3 personer, berättar Anna Greta Ris, som är den som sytt kuddarna (se bilden ovan) med olika klubbnamn på, t.ex. sportklubben Dalir.

– Det är en bra träffpunkt för att få nyheter och träffa vänner. Man har också möjlighet att påverka, t.ex. intressepolitiska frågor, tycker Willy Wänerskår.

DDF grundades 1913 och har en speciell plats i den svenska dövrörelsen. Några exempel: här har stora dövsprofiler som Lars Kruth och Anders "Gum" Andersson bott. I Leksand finns landets första teckenspråkiga folkhögskola, Västanviks folkhögskola, bildad 1969. Sveriges Dövas Riksförbund har sitt säte i just Leksand. Hundratals tv-program på teckenspråk har producerats i Dalarna genom SVT Teckenspråk. I dag har DDF drygt 220 medlemmar. De flesta bor i "triangeln" Leksand-Falun-Borlänge.

– Vi har haft ett konstant in- och utflöde av medlemmar de senaste åren. Och vi kan stolt säga att vi har en jämn åldersfördelning,

säger Ingvar Edwall, kassör. Just nu är 34 medlemmar under 30 år och 33 medlemmar över 65 år.

Ekonomi är god. Föreningen har en anställd kanslist, Maja Hellöre. Det är en heltidstjänst men just nu är den på 75% enligt hennes önskemål. Även om föreningen är stabil berättar hon att man måste komma på roliga och intressanta aktiviteter så att folk vill komma till föreningslokalen "Dövtorget" i Leksands centrum. Förutom att klubbarna har sina egna aktiviteter under veckan så brukar föreningen ha öppet på onsdagskvällar.

– Det kan till exempel vara att vi har en utländsk mat-afton där medlemmar får prova på olika rätter som lagas av medlemmar som kommer från andra länder, säger Maja Hellöre.

– Vi har också ibland information och föreläsning, t.ex. om vårt biståndsprojekt i Nepal och riksdagsvalet, berättar Ingvar Edwall.

Sedan har DDF också traditionella sammankomster som alltid drar mycket folk: års- och länsmöten och kombinerad jul- och luciafest.

Ni har en hemsida som inte uppdateras. Varför inte?

– Hemsidan uppdateras inte av olika skäl. Ett är att vi inte fått utbildning i hur vi ska använda den. Men vi ska släppa en ny hemsida inom snar framtid, säger Maja Hellöre.

Föreningen har dock en Facebook-sida som uppdateras.

Hur ser ni på framtiden för DDF?

– Vi ser ljust på framtiden. Vi hoppas kunna få behålla den här lokalen i ... ja 150 år! Många medlemmar trivs här, berättar Maja Hellöre.

Ett orosmoln är att de under de senaste åren har märkt att det blivit lite svårare att få folk att ställa upp i styrelsevalet.

– Flera medlemmar är mer intresserade av att sitta i någon av klubbstyrelserna än i dövföreningsstyrelsen. Det är dock positivt att de har stort engagemang för sin respektive klubb så de kanske blir mer villiga att sitta i dövföreningsstyrelsen sedan, säger Ingvar Edwall.

TEXT & FOTO: NICLAS BJÖRKSTRAND & NICLAS MARTINSSON